

Quick scan flora en fauna

Schoonhoven Noord- Centrum te Schoonhoven

Opdrachtgever: Buro SRO

5 maart 2014

Projectnummer 04.14.01

Naam product: Quick scan flora en fauna
Locatie: Schoonhoven Noord-Centrum te Schoonhoven
Opdrachtgever: Buro SRO

Opdrachtnemer: Laneco
Ons kenmerk: 04.14.01
Projectleider: ir. D van Pijkeren
Contact: DvPijkeren@Laneco.nl

INHOUD

1	INLEIDING	1
1.1	AANLEIDING	1
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	1
2	WETTELIJK KADER	4
2.1	GEBIEDSBESCHERMING	4
2.2	SOORTENBESCHERMING	4
3	TOETSING	7
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK	7
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	7
3.3	SOORTENBESCHERMING	8
4	CONCLUSIE	12
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	12
4.2	SOORTENBESCHERMING	12
4.3	CONSEQUENTIES	13
4.4	AANBEVELINGEN	14

BIJLAGEN :

bijlage 1: literatuurlijst

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In Schoonhoven Noord zijn plannen voor de herstructurering van een woonwijk. Voor een deel van deze wijk (het centrum) wordt de haalbaarheid van de herstructurering onderzocht. Eén van de haalbaarheidsstudies in het kader de bestemmingsplanwijziging die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving.

Globale ligging plangebied (Luchtfoto: Google Earth)

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGROPEN

Schoonhoven (provincie Zuid Holland), ligt ten oosten van Rotterdam, temidden van uitgestrekte polders. De kern van Schoonhoven ligt aan de rivier de Lek, maar de plaats is sterk in noordelijke richting uitgebreid.

Het plangebied ligt temidden van oudere wijken aan de noordkant van Schoonhoven. De omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit oudere woonbebouwing in rijtjes (jaren 50-70 woningen) van twee woonlagen met een pannendak. Het plangebied zelf bestaat uit enkele flats en een klein winkelcentrum met appartementen erboven. Langs de wegen is wat jonge boombegroeiing aanwezig. Tussen enkele van de flats zijn enkele grasvelden en heestervakken aanwezig. Er is erg weinig opgaand en ouder groen aanwezig. De enige oude boom is een oude els langs de Zilver-smidshof. Het plangebied ligt globaal tussen de wegen Meester Kesperstraat (noord), Zilver-smidshof (noord), 's Heerenbergstraat (oost) en Beneluxlaan (west).

Indrukken van het plangebied (foto's Laneco).

Het plangebied zal (grotendeels) worden heringericht. De bestaande bebouwing zal hiervoor worden gesloopt. De school wordt alleen uitgebreid in noordelijke richting.

Beoogde situatie (Voorlopig Ontwerp, d.d. 16 september 2013)

2 WETTELIJK KADER

2.1 GEBIEDSBESCHERMING

2.1.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is geworden. Hierin zijn de reeds bestaande natuurmonumenten al eerder opgenomen. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.1.2 *Ecologische hoofdstructuur*

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 SOORTENBESCHERMING

2.2.1 *Wettelijk kader*

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend.

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);

- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

2.2.2 **Procedurele gevolgen**

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- **Beschermingscategorie 1:**
Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Denk daarbij aan soorten zoals konijn, veldmuis, egel, ree, bruine kikker en kleine watersalamander. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast.
- **Beschermingscategorie 2:**
Voor beschermde soorten die niet zo algemeen zijn en dus extra aandacht verdienen (bijvoorbeeld eekhoorn, steenmarter en wild zwijn), geldt de vrijstelling alleen als er een goedgekeurde gedragscode is. Organisaties die niet volgens een gedragscode werken moeten, voor ingrepen die leiden tot verstoring of aantasting van deze soorten, een ontheffing aanvragen.
- **Beschermingscategorie 3:**
Voor ongeveer honderd zeldzame soorten (o.a. das, boommarter) geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Dan is meestal een ontheffing van het ministerie van E.Z. nodig, met uitgebreide toetsing.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Uit uitspraken van de Raad van State blijkt dat volgens Europese richtlijnen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) het verlenen van een ontheffing voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn alleen mogelijk is onder een beperkt aantal voorwaarden.

Ontheffingen van de Flora- en faunawet worden alleen verleend als de volgende voorwaarden van toepassing zijn:

Alle soorten:

- Er zijn geen alternatieven;
- Het duurzaam voortbestaan van de populatie is niet in het geding.

Voor soorten van Tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet:

- Er is sprake is van een bij de wet genoemd belang.

Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats;
- De volksgezondheid, de openbare veiligheid in het geding is;
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Voor vogels gelden voorwaarden uit de Vogelrichtlijn:

- De volksgezondheid en de openbare veiligheid in het geding is;
- Veiligheid van het luchtverkeer in het geding is;
- Ter bescherming van flora en fauna.

Uit een uitspraak van Raad van State (juli 2012) blijkt dat in alle gevallen dat het overtreden van de artikelen 10 en 11 van de Flora- en faunawet niet kan worden voorkomen door mitigatie, bij het ministerie een ontheffing van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd. Er moet voldoende mitigatie worden uitgevoerd om alle effecten te voorkomen. Het ministerie (bevoegd gezag) houdt wel vast aan het principe van een positieve afwijzing.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet is een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via Natuurloket (www.natuurloket.nl) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar het onderzoek vooral te baseren op de biotoopinschatting door een eco-loog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen, 1992), de Atlas van Nederlandse vleermuizen (Limpens, 1997), de digitale Zoogdieratlas (2005-2012) gegevens van Ravon (2010) en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 24 februari 2014 heeft een ecooloog van Laneco het gebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

3.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het plangebied te Schoonhoven ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied ligt op ongeveer 4 km afstand en betreft het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Lek. De planlocatie in Schoonhoven, middenin de bebouwde kom, heeft geen enkele relatie met het uiterwaarden gebied. Ook veranderd de functie van het gebied niet wezenlijk. Gezien de ingreep zijn alleen lokaal effecten op flora en fauna te verwachten. Negatieve effecten op het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Lek zijn dan ook uit te sluiten.

3.2.2 *Ecologische Hoofdstructuur*

Het plangebied ligt niet in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De uiterwaarden van de rivier zijn aangewezen als onderdeel van de EHS. Door het intensieve beheer en gebruik van het plangebied en de tussenliggende elementen de kern van Schoonhoven), ontbreekt een relatie met de EHS. Negatieve effecten op de EHS worden niet verwacht.

3.3 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkeling kan (indirecte) aantasting of verstoring van verblijfplaatsen en leefgebied tot gevolg hebben.

3.3.1 *Vaatplanten*

Het plangebied is grotendeels bebouwd en verhard. De groene delen van het plangebied zijn onder andere in gebruik als tuin, grasveld, en heestervak. Bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig in het plangebied. Beschermde vaatplanten worden binnen het plangebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

3.3.2 *Grondgebonden zoogdieren*

Zoals in de voorgaande paragraaf is beschreven zijn er geen bijzondere groeiplaatsen aanwezig. Er is daarmee wel enige dekking aanwezig in het plangebied; echter gezien het weinig bijzondere karakter van de biotopen zijn in het plangebied voornamelijk algemeen voorkomende beschermde soorten te verwachten. Het gaat dan om soorten als egel (*Erinaceus europaeus*), mol (*Talpa europea*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen (Broekhuizen, 1992, zoogdieratlas.nl). Verblijfplaatsen van deze soorten mogen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast.

De enige strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten die volgens verspreidingsgegevens uit de Atlas van de Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen, 1992), www.vzz.nl, www.zoogdieratlas.nl, in de omgeving van Schoonhoven voorkomen zijn de waterspitsmuis en de bever. Deze soorten komen voor langs natuurlijke watergangen. De waterspitsmuis stelt daarbij extra eisen ten aanzien van een voedselarm milieu, met ruige watergangen met een gevarieerde structuurrijke begroeiing. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig is nabij water. De watergang langs de zuidzijde van het plangebied is ongeschikt voor deze soorten.

Op basis van de aanwezige habitats en actuele verspreidingsgegevens worden geen andere strikt beschermde zoogdiersoorten verwacht.

3.3.3 *Vleermuizen*

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken.

Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, enz.) of bomen (in holten,

achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders. Alle vleermuizen zijn strikt (tabel 3) beschermd door de Flora- en faunawet.

Soorten die volgens verspreidingsgegevens uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens, 1999) en www.zoogdieratlas.nl voorkomen in de omgeving zijn gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*). Van deze soorten zijn de ruige dwergvleermuis, de rosse vleermuis en de watervleermuis boombewonende soorten. De overige soorten zijn gebouwbewonend.

Bij eerder onderzoek naar vleermuizen door Bureau Stadsnatuur Rotterdam (2013) in enkele naastgelegen woningblokken en een blok flats tussen de Adam van Vianenstraat en de Juweliershof zijn alleen de soorten gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis aangetroffen.

Vliegroute en foerageergebied

Een beperkt aantal foeragerende vleermuizen zal zeker aanwezig zijn in beschutte delen tussen de flats. De omgeving van het plangebied is vanwege het beperkte aandeel aan structuurrijke opgaande elementen waarschijnlijk niet van bijzonder groot belang als foerageergebied.

Verder zijn in het plangebied zijn geen groene lijnelementen aanwezig die zouden kunnen dienen als vliegroute. Bij eerder onderzoek (BSR, 2013) zijn in de naastgelegen woningblokken geen vliegroutes of belangrijke foerageergebieden aangetroffen direct tegen en deels in het plangebied.

Verblijfplaatsen

Bij eerder onderzoek (BSR, 2013) is in het plangebied, in een flatgebouw tussen de Adam van Vianenstraat en de Juweliershof een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Andere bebouwing in het plangebied is niet onderzocht. Wel zijn in het onderzochte gebied oostelijk van het plangebied verblijfplaatsen (zomer- en paarverblijfplaatsen) van de gewone- en ruige dwergvleermuis aangetroffen.

De verschillende appartementen/flatgebouwen in het plangebied zijn vanwege de aanwezigheid van open stootvoegen niet op voorhand ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Gezien de omgeving zijn vooral soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger te verwachten.

Er is slechts één boom in het plangebied geschikt als verblijfplaats; een oude els met holtes tegen de Zilversmidshof aan ook deze is niet op voorhand ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Nader onderzoek kan het gebruik van het plangebied door vleermuizen beter in beeld brengen, en daarmee de procedurele gevolgen en het plan in het kader van de Flora- en faunawet.

3.3.4 *Vogels*

Tijdens het veldbezoek zijn vogelsoorten als merel (*Turdus merula*), kauw (*Corvus monedula*), huismus (*Passer domesticus*) en spreeuw (*Sturnus vulgaris*) waargenomen in het plangebied. Alle vogelsoorten zijn beschermd. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

Jaarrond beschermde soorten

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd (LNV, 2009). Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, (voorbeeld: kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Uilen en roofvogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen horsten van roofvogels aangetroffen in bomen in en rond het plangebied. Gezien de ligging in de bebouwde kom zijn ook geen verblijfplaatsen van uilen te verwachten.

Huisumus en gierzwaluw

Van de jaarrond beschermde soorten komen huismus en gierzwaluw in de bebouwde kom voorkomen. Huismus is buiten het plangebied veelvuldig gehoord in bebouwing; de met pannen gedekte jaren 50/60 bebouwing is zeer geschikt voor deze soort. Bij eerder onderzoek zijn om het plangebied geen gierzwaluwen waargenomen (BSR, 2013).

De appartementen en flatgebouwen in het plangebied hebben alleen een plat dak, en er zijn geen holtes waargenomen die toegang zouden kunnen bieden tot nestholtes. De bebouwing in het plangebied is niet geschikt als broedplaats voor deze jaarrond beschermde vogelsoorten. Ook zijn de groenstructuren zodanig beperkt dat ze niet essentieel zullen zijn als rust- en slaapplek voor de huismus.

Lijst 5

Naast de jaarrond beschermde vogelsoorten is er nog een vijfde lijst opgesteld door het ministerie, waarin vogels zijn opgenomen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn. Het plangebied is niet dermate groot of van belang voor vogels dat dit het geval zal zijn.

3.3.5 **Amfibieën**

In en tegen het plangebied ligt één watergang aan de oostzijde. Strikt beschermde amfibieën hebben een geschikte voortplantingsplaats nabij een landhabitat nodig in hun leefgebied. De watergangen tegen het plangebied bevat vis, waardoor deze minder geschikt is als voortplantingsplaats. Strikt beschermde soorten vragen daarnaast voedselarme poelen of ondiepe sloten met glooiende oevers nabij bosjes en houtwallen als leefgebied. Aan deze voorwaarden wordt hier niet voldaan.

Er kunnen wel enkele algemeen voorkomende amfibieënsoorten als bruine kikker (*Rana temporaria*), bastaardkikker (*Rana klepton esculenta*), kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) en gewone pad (*Bufo bufo*) voorkomen (Ravon, 2011). Deze soorten komen buiten het voortplantingsseizoen op enige afstand van voortplantingswateren voor. Verblijfplaatsen van deze algemeen voorkomende beschermde soorten mogen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast bij ruimtelijke ingrepen.

3.3.6 **Reptielen**

Volgens verspreidingsgegevens (Ravon, 2011) komt alleen de ringslang (*Natrix natrix*) voor in de omgeving; het enige reptiel wat ook veel in natte gebieden voorkomt. Het plangebied en haar omgeving binnen de bebouwde kom zijn niet geschikt voor deze en andere soorten reptielen. Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving, zoals grotere eenheden schrale en structuurrijke vegetaties. Vanwege verspreidingsgegevens, en vanwege de beperkte landschapselementen en dekking kunnen reptielen worden uitgesloten.

3.3.7 **Vissen**

Volgens RAVON zijn de kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*), bittervoorn (*Rhodeus amarus*) in de omgeving waargenomen. Aangezien in de beoogde plannen de watergangen en oeverzones niet worden aangetast zijn er geen negatieve effecten op de beschermde vissoorten te verwachten.

3.3.8 **Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen**

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Dergelijke biotopen zijn in de bebouwde kom niet aanwezig.

Ook andere strikt beschermde soorten mollusken en tweekleppigen kunnen worden uitgesloten in het plangebied.

4 CONCLUSIE

Het plangebied bestaat uit het centrum van Schoonhoven Noord. Op deze locatie is een bestemmingsplan wijziging, en de herinrichting van het gebied beoogd. Deze quick scan flora en fauna is als haalbaarheidsonderzoek bij het bestemmingsplan uitgevoerd, om de effecten in het kader van natuur wet- en regelgeving in beeld te brengen.

4.1 GEBIEDSBESCHERMING

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben de beschermde gebieden. Het plangebied te Schoonhoven ligt niet in of nabij de EHS of een gebied dat is aangewezen als speciale beschermingszone als bedoeld in de Natuurbeschermingswet 1998. Directe effecten of effecten als gevolg van verstoring worden niet verwacht. Gebiedsbescherming is op deze locatie niet aan de orde.

4.2 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

De meeste mogelijk voorkomende beschermde soorten als egel, mol, muizen en spitsmuizen, kleine watersalamander, bastaardkikker, gewone pad en bruine kikker vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algemene en landelijk geldende vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten zijn meer strikt beschermde soorten, soorten waarvoor bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffingplicht in het kader van de Flora- en faunawet geldt. Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats en de biotoop-eisen van individuele diersoorten zijn verblijfplaatsen van soorten uit de soortgroep vleermuizen niet uit te sluiten binnen het plangebied. Van de gewone dwergvleermuis is in 2013 door BSR reeds een verblijfplaats in het plangebied aangetoond, waardoor er procedurele gevolgen voor deze plannen te verwachten zijn.

Van overige strikt beschermde diersoorten zoals jaarrond beschermde vogelsoorten worden geen verblijfplaatsen verwacht. Van overige vogelsoorten kunnen wel nesten in het plangebied aanwezig zijn.

4.3 CONSEQUENTIES

Natuurbeschermingwet 1998

Er zijn geen procedurele gevolgen te verwachten in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 als gevolg van de beoogde ingrepen.

EHS

Er zijn geen effecten op de EHS te verwachten als gevolg van de voorgenomen plannen.

Flora- en faunawet

Procedurele gevolgen

Er is in het plangebied in 2013 reeds een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Voor het aantasten van deze verblijfplaats is een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk,

Nader onderzoek

Aantasting van verblijfplaatsen van in de Flora- en faunawet strikt beschermde soorten in andere delen van het plangebied, en daarmee een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet in, kan niet zonder nader veldonderzoek worden uitgesloten. Er is nader onderzoek nodig naar:

- Vleermuizen (tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn); zomer- en najaarsverblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende soorten. Nader onderzoek kan van half mei tot half juli (kraamkolonies) en in augustus en september (paarplaatsen).

Algemene voorwaarden

Er zijn twee voorwaarden uit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden (kappen, rooien, slopen en grondbewerking) dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
  - voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;
  - het slopen starten buiten het voortplantingsseizoen (april -augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
  - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

4.4 AANBEVELINGEN

Verder zijn er vanuit een ecologisch oogpunt enkele vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de toekomstige inrichting:

- Voor vleermuizen zouden open stootvoegen (2-3 cm. breed) aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuw te bouwen woningen;
- Er kunnen maatregelen genomen worden voor huismus en gierzwaluw. Deze beschermde soorten verliezen steeds meer nestmogelijkheden. De huidige bebouwing is voor deze soorten niet geschikt. Er zijn verschillende opties om de nieuwe bebouwing geschikt te maken voor deze soorten:
  - Aanbrengen van neststenen ten behoeve van huismus en gierzwaluw op >2,5 meter hoogte in de muur;
  - Bij een steile dakvorm het toepassen van nestdakpannen/vogelsvides;
  - Het twee dakpannen hoger aanbrengen van vogelschroot, met voldoende ruimte onder de onderste dakpannen (3-4 cm.) voor broedplaatsen.
  - Het 3-4 cm. laten oversteken van de hoek nokpannen zodat ruimte ontstaat tussen de gevel en de pan; en het creëren/open laten van enkele cm. ruimte onder deze pannen.

BIJLAGE 1: LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S e.a., 1992, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht,.

Bureau Stadsnatuur Rotterdam, 2013, Flora- en faunawet onderzoek Schoonhoven Noord, project 0754.

Helmer, W., Limpens, H.J.G.A. en Bongers., W., 1^e versie 1988, Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van bat-detectors, Stichting vleermuis-onderzoek (dr. L. Bels stichting).

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997; Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNV Uitgeverij.

Ministerie van LNV, Concept - Hoofdlijnen begrenzing en selectie Natura 2000-gebieden, november 2005.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.zuid-holland.nl

www.rijksoverheid.nl

www.zoogdieratlas.nl